

feleségével, itt a hű szolga, aki a nagy nemzeti felkelésben is csendes hős volt és a passzív szolgasorban mártírként él, de vadorzásban szerzett sebéet eltitkolva nyomorultán pusztul el az istálló szalmáján, a falu kamasza, az asszonyok céltáblája, de aki mégis talál pártfogóra a hajadonok között, mert van pénze, itt a részeges veterán harangozó, aki egyúttal állatorvos, itt a falu okos és mindenről jól informált zsidaja, melyet mintha egy magyar faluból ültetett volna át az író, a könnyelmű földesúr, mely mintha vérrokona volna valamelyik könnyüvérű magyar gentrynek, stb., stb. Teljes a kép és a tarka változatosságú alakok harmonikusan olvadnak össze a falusi élet közös menetében.

*

Bár volna nekünk is olyan szerencsénk, mint a franciáknak és akadna Reymontnak olyan magyar fordítója, mint Franck Schoell, aki német hadifogságában egy lengyelrel együtt lefordítván pompás, színes és ízléses francia nyelvre a nagy paraszteposzt, azóta kitűnő tudományos munkássága mellett Reymont francia apostolává szegődött. Az ő fordítása nem a szokványos francia fordítói munka, mely önkényesen szabdalja ki, vagy gyúrja a francia ízlések nem megfelelő részeket: a fémjelzést maga Reymont nyomta rá a fordításra azzal, hogy maga hozta el Amerikából a kiadónak. A magyar fordító persze könnyebb helyzetben lesz, mint a francia, mert a magyar nyelvet gazdag idegrendszerű és a magyar parasztlét szavainak klasszikus tekintélye közelebb hozza a lengyel író nyelvéhez, mint ahogy a lengyel és magyar kultúra rokonabb, mint a lengyel és a francia.

Bár minél előbb olvashatók a magyar *Parasztok*-at!

(Budapest.)

Eckhardt Sándor.

VÉSZTŐI NÉPIES NÖVÉNYEK.

A Nagy Alföldet bejáró útból megfordultam Békés vármegyében Vésztő-n (1927 okt.), amely botanikailag is érdekes terület.¹⁾

Néhány ős zamatú népies növénynevet is feljegyeztem. Többje egészen ismeretlen²⁾ és feltűnőleg jellegzetes név. Botanikus szaktársaim kedvéért betűrendben adom őket alább.

Achillea millefolium: *egértfark kóró*.

Bidens tripartita: *torkastog*.

Chrysanthemum inodorum: *papvirág*.

Cichorium intybus: *kattangkóró*.

Cirsium arvense: *aszott*.

Convolvulus arvensis: *folyófü*.

Daucus carota: *vadmurok*.

Dipsacus silvester: *gólyahúgy kóró*.

Erigeron canadensis: *korpatű*.

Hibiscus trionum: *vaddinnye*.

Lappa major: *bojtorjáng* („jó csomót kötnek belőle madzag végére, a szalonnára nem megy az egér“; az oldalszalonna alá kötött madzag, rajt a bojtorjánggal; éhes egerek ellenében biztos védelem, mondták).

Lathyrus tuberosus: *mogyorófü*.

¹⁾ Bold. jöemlékü Borbás Vince, Békés megye flórája (Érték. a term. tud. köréből, Magy. Tud. Akad., XI. kötet XVIII. szám, 1881.) c. tanulmánya óta is kerülnek elő meglepetések, pld. *Elatine gyros-perma* (v. ö. Magy. Botan. Lapok. XXV. 1926. Degen-kötet, 154. l.).

²⁾ Borbás előbb idézett műve adataival is egybevetve.

Lotus corniculatus: *babarcs*.
 Melilotus albus: *kanbüdös*.
 Ononis spinosa: *gelices tüsök*.
 Plantago major: *útilapú*.
 Polygonum amphibium: *vérfű*.
 Polygonum aviculare: *porcsin*.
 Potentilla reptans: *vad földi eper*.
 Prunella vulgaris: *dongófü*.

(Szeged.)

Sinapis arvensis: *vadrepce*.
 Stachys recta: *tarlóvirág, tarlófü*.
 Symphytum officinale: *fekete nádály-
 lapú*.
 Taraxacum officinale: *csorbáka*.
 Trifolium arvense: *vadbodorka*.
 „ repens: *vadbodorka*.
 Xanthium strumarium: *deákgyoró*.

Györffy István.

ALFÖLDI MŰVÉSZEK EGYESÜLETE.

A szegedi művészek, hosszú évek elszigetelt és meddő küzdelmei után, amelyeket az anyagi létért és erkölcsi érvényesülésért vívtak, végre belátták, hogy a hivatalos közöny és a társadalmi nemtörődömség ellen csak szervezett erővel és közös munkával vehetik fel a harcot a győzelem reményében.

E célból elhatározták, hogy *Alföldi Művészek Egyesülete* néven tömörülnek anyagi és erkölcsi érdekeik védelmére.

Az Alföldi Művészek Egyesülete örömmel lát tagjai sorában minden jóakarátú művészembert, festőt, szobrászt, építésszt, iparművésszt és mindazokat, akik e művészetekkel elméleti, vagy gyakorlati téren vonatkozásban vannak.

Mindenféle irányzat híveit szívesen sorozza táborába az Alföldi Művészek Egyesülete, amely egészséges és becsületes magyar kulturát akar a vidéken, amely az egész életet áthatja és megszépíti.

Az Alföldi Művészek Egyesülete elsősorban Szeged művészeit egyesíti, de a szomszédos testvérvárosok, főleg Hódmezővásárhely, Makó, Szentes, Orosháza és Békéscsaba művészeit is zászlaja alatt akarja összegyűjteni.

Az Alföldi Művészek Egyesületének célja:

1. Megfelelő kiállítási helyiségekben a különböző művészeti ágak képviselői termékének bemutatása,
2. a közönség ízlésének fejlesztése és érdeklődésének megnyerése a valódi művészet pártolására,
3. művészház létesítése a hatóság és a közönség támogatása mellett,
4. művésztelep és műtermek föllállítása,
5. propaganda annak érdekében, hogy a középületek díszítését, az otthon és az ucca artisztikumát (szobrok, plakátok), a színpadi dekorációkat stb. a vidék művészeire bízzák,
6. az Alföld és a magyar alföldi városok szépségeinek kortörténeti szempontból is értékes megörökítése; a nagyközönség figyelmének felkeltése ezen értékeinkre,
7. előadások és viták rendezése a vidéki művészet ismertetése és terjesztése érdekében,
8. vándorkiállítások és aukciók a vidéken és a fővárosban.